

No. 57285*

**Poland
and
Indonesia**

Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Indonesia on the promotion and protection of investments. Warsaw, 6 October 1992

Entry into force: *1 July 1993, in accordance with article XII*

Authentic texts: *English, Indonesian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Poland, 24 June 2022*

**No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

**Pologne
et
Indonésie**

Accord entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République d'Indonésie relatif à la promotion et à la protection des investissements. Varsovie, 6 octobre 1992

Entrée en vigueur : *1er juillet 1993, conformément à l'article XII*

Textes authentiques : *anglais, indonésien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Pologne, 24 juin 2022*

**Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA
ON THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Indonesia (hereinafter referred to as "Contracting Parties");

Bearing in mind the friendly and co-operative relations existing between the two countries and their peoples;

Intending to create favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on the basis of sovereign equality and mutual benefit; and

Recognizing that the promotion and protection of such investments will be conducive to the stimulation of individual business initiative and to foster prosperity in both countries;

Have agreed as follows:

ARTICLE I
Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. "Investments" mean any kind of asset invested by investors being a national of one Contracting Party in the territory of the other, in conformity with the laws and regulations of the latter, including but not exclusively:
 - a. movable and immovable property as well as other rights such as mortgages, liens or pledges;
 - b. shares, stocks and debentures of companies or interests in the property of such companies;

- c. claims to money or to any performance under contract related to investment having a financial value;
 - d. intellectual property rights including copyrights, commercial trade marks, patents, industrial designs, know-how, trade secrets, trade names and goodwill;
 - e. business concessions of economic value conferred by law or under contract related to investment including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.
2. "Investors" mean any nationals or companies of one Contracting Party who effected or is effecting investments in the territory of the other Contracting Party.
3. "Nationals" mean:
- In respect of both Contracting Parties:
natural persons who are according to the laws of either Contracting Parties are their nationals.
4. "Companies" mean:
- a. In respect of the Republic of Poland:
Any company, firm, organization or association incorporated or constituted in accordance with the laws of the Republic of Poland;
 - b. In respect of the Republic of Indonesia:
Any company with a limited liability incorporated in the territory of the Republic of Indonesia or any juridical person constituted in accordance with its laws.
5. "Returns" or "incomes" mean the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, include profit, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

6. "Territory" mean:

- a. In respect of the Republic of Poland,
the territory of the Republic of Poland, including any area outside its territorial sea within which under the laws of Poland and in accordance with international law the sovereign rights of Poland with respect to the seabed and its subsoil and their natural resources may be exercised;
- b. In respect of the Republic of Indonesia,
the territory of the Republic of Indonesia as defined in its laws and parts of the continental shelf and adjacent seas, over which the Republic of Indonesia has sovereignty, sovereign rights or other rights in accordance with international law.

ARTICLE II

Promotion and Protection of Investment

1. Either Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for nationals or companies of the other Contracting Party to invest in its territory, and shall admit such capital in accordance with its laws and regulations.
2. Investments of nationals or companies of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy adequate protection and security in the territory of the other Contracting Party.

ARTICLE III

Scope of Agreement

This Agreement shall apply to investments by investors of the Republic of Poland in the territory of the Republic of Indonesia which have been granted admission in accordance with the law No.1 of 1967 on Foreign Capital Investment and any law amending or replacing it, and to investments by investors of the Republic of Indonesia in the territory of the Republic of Poland which have been

granted admission after 26 May 1976, and in accordance with the laws and regulations of the Republic of Poland.

ARTICLE IV
Standards of Treatment

1. Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall be accorded fair and equitable treatment according to their applicable laws and regulations.
2. Neither Contracting Party shall in its territory subject investments effected by, and income accruing to, investors of the other Contracting Party to treatment less favourable than that which it accords to investments effected by, and income accruing to investors of any third State.
3. Neither Contracting Party shall in its territory subject investors of the other Contracting Party, as regards their management, use, enjoyment or disposal of their investment, as well as to any activity connected with these investments, to treatment less favourable than that which it accords to investors of any third State.
4. The treatment mentioned above shall not apply to any advantage or privilege accorded to investors of a third State by either Contracting Party based on the membership of that Contracting Party in a customs union, common market, free trade zone, economic multilateral or international agreement, or based on an agreement concluded between that Contracting Party and a third State on avoidance of double taxation or based on cross-border trade arrangement.
5. If provisions contained in the legislation of either Contracting Party entitle the investors to the treatment more favourable than is provided by the present Agreement, those provisions shall prevail over the terms set forth by this Agreement.

ARTICLE V

Compensation for Damages or Losses

Investors of one Contracting Party, whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party treatment as regards restitutions, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own nationals or companies or to investors of any third State, whichever is the most favourable.

ARTICLE VI

Expropriation

1. Investment of nationals or companies of either Contracting Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalization or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose related to the internal needs of the expropriating Contracting Party and against full, prompt and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated prior to the moment in which the decision to expropriate is announced or made public. Compensation shall be made without undue delay, effectively reliable and freely transferable. The legality of any expropriation and its procedures, the amount and the method of payment of compensation shall be subject to review by due process of law in accordance with the laws and regulations of the expropriating Contracting Party.
2. Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its territory, and in which nationals or companies of the other Contracting Party own shares, it shall ensure that the provisions

of paragraph 1 of this Article are applied to the extent necessary to guarantee the compensation provided for in that paragraph to the owners of these shares.

ARTICLE VII

Repatriation of Investment

1. Either Contracting Party shall, subject to and to the extent permitted by its laws and regulations, in respect to investment by investors of the other Contracting Party, grant to those investors without unreasonable delay and after they have complied with all their tax obligations, the transfer of:
 - a. Capital and additional capital amounts used to maintain and increase investments;
 - b. Net operating profits including dividends and interests in proportion to the share-holding of the foreign participant;
 - c. Repayment of any loan and the relevant interest thereof, as far as it is related to the investment;
 - d. Payment of royalties and services fees as far as it is related to the investment;
 - e. Proceeds from sales of shares owned by the foreign shareholders;
 - f. Compensation for damages or losses;
 - g. Compensation for expropriation;
 - h. Proceeds received by investor in case of liquidation;
 - i. The earnings of nationals of one Contracting Party who are allowed to work in connection with investment in the territory of the other Contracting Party.

2. To the extent investor of either Contracting Party has not made another arrangement with the appropriate authorities of the other Contracting Party in whose territory the investment is situated, currency transfer made pursuant to paragraph 1 of this Article shall be permitted in the currency of the original investment or in any other freely convertible currency. Such transfer shall be made at the

prevailing rate of exchange on the date of transfer with respect to current transaction in the currency to be transferred.

3. Notwithstanding the preceeding paragraphs, either Contracting Party may maintain laws and regulations requiring reports of currency transfers.

ARTICLE VIII

Subrogation

In case one Contracting Party or any of its designated agency has granted any guarantee against non-commercial risks in respect of an investment by its investor in the territory of the other Contracting Party and has made payment to such investor under that guarantee, the other Contracting Party shall recognize the transfer of the rights of such investor to the former Contracting Party or any of its designated agency. The other Contracting Party shall be entitled to set off taxes and other public charges due and payable by the investor. The subrogation of the latter shall not exceed the original rights of such investor. As regards the transfer of payments to be made to the other Contracting Party by virtue of such subrogation, Article VI and VII shall apply respectively.

ARTICLE IX

Settlement of Dispute between Investors and the Contracting Parties

1. Any dispute arising between a Contracting Party and the investor of the other, shall be settled as amicably as possible.
2. If such dispute cannot be settled within six months from the date either Party requested amicable settlement, it shall, upon request of the investor, be submitted to one of the following:
 - a. A Contracting Party's court at all instances having territorial jurisdiction;

- b. ICSID in case both Contracting Parties have become parties to the Convention of 18 March 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States;
 - c. The ad hoc arbitral tribunal established under the arbitration rules of procedure of the United Nations Commission for International Trade Law.
3. While arbitration of judicial proceedings instituted for the settlement of such a dispute are in progress, both Contracting Parties shall refrain from any intervention.

ARTICLE X

Settlement of Dispute between the Contracting Parties
Concerning
Interpretation and Application of the Agreement

- 1. Disputes concerning the interpretation or implementation of this Agreement shall be settled amicably through diplomatic negotiation between the Contracting Parties.
- 2. If a dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.
- 3. Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.
- 4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the

International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The tribunal shall determine its own procedure. The arbitral tribunal shall reach its decisions by a majority of votes. Such decision shall be binding of both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of cost shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE XI

Application of other Provisions

Whenever any issue is governed by this Agreement and by any other agreement, to which both are parties, the provisions that are more favourable to investors shall be applied.

ARTICLE XII

Entry into Force, Duration and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date on which the Contracting Parties have informed each other in writing that their constitutional requirements for entry into force of this Agreement have been fulfilled. It shall remain in force for a period of

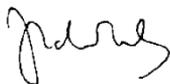
ten years and shall continue in force thereafter for another period of ten years and so forth unless denounced in writing by either Contracting Party one year before its expiration.

2. In respect of investments made prior to the date of termination of the present Agreement, the provisions of Article I to XI shall continue to be effective for a further period of ten years from the date of termination of the present Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized thereto by their respective Governments have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Warsaw on October 6, 1992 in Polish, Indonesian and English languages. The three texts are equally authentic. If there is any dispute concerning the interpretation, the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF POLAND

JERZY ZDRZALKA

Secretary of State,
Ministry of Finance

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF INDONESIA

WISBER LOEIS

Director General for
Foreign Economic Relations,
Department of Foreign Affairs

[INDONESIAIAN TEXT – TEXTE INDONÉSIEIN]

**PERSETUJUAN
ANTARA
PEMERINTAH REPUBLIK POLANDIA
DAN
PEMERINTAH REPUBLIK INDONESIA
MENGENAI PENINGKATAN DAN PERLINDUNGAN
ATAS PENANAMAN MODAL**

Pemerintah Republik Polandia dan Pemerintah Republik Indonesia (selanjutnya disebut sebagai "Para Pihak");

Mengingat hubungan persahabatan dan kerjasama yang ada diantara kedua negara dan bangsa;

Berkeinginan untuk menciptakan iklim yang menguntungkan untuk penanaman modal oleh para penanam modal dari salah satu Pihak di wilayah Pihak lain berdasarkan persamaan kedaulatan dan saling menguntungkan; dan

Menyadari bahwa peningkatan dan perlindungan atas penanaman modal tersebut akan menimbulkan dorongan bagi prakarsa usaha swasta dan meningkatkan kemakmuran di kedua negara;

Telah beresepakat sebagai berikut:

**PASAL I
Definisi**

Untuk tujuan Persetujuan ini:

1. Yang dimaksud dengan "penanaman modal" adalah setiap jenis aset yang ditanam oleh para penanam modal yang merupakan warganegara dari satu Pihak di wilayah Pihak lain, sesuai dengan peraturan perundang-undangan Pihak yang disebut belakangan, termasuk tetapi tidak terbatas:
 - a. benda bergerak dan tidak bergerak demikian juga hak lain seperti hipotik, hak gadai atau jaminan;
 - b. saham, stok dan surat hutang perusahaan atau bunga dari milik perusahaan tersebut;

- c. tagihan atas uang atau atas setiap pelaksanaan perjanjian yang berkaitan dengan penanaman modal yang mempunyai nilai keuangan;
 - d. hak milik intelektual termasuk hak cipta, merek dagang komersial, paten, desain industri, keahlian, rahasia dagang, nama dagang dan goodwill;
 - e. hak ijin usaha bernilai ekonomi yang diberikan oleh undang-undang atau berdasarkan kontrak yang berkaitan dengan penanaman modal termasuk ijin untuk mencari, menambang, mengolah atau mengeksploitasi sumber-sumber alam.
2. "Para penanam modal" adalah setiap warganegara atau perusahaan dari satu Pihak yang sudah melakukan atau sedang melakukan penanaman modal di wilayah Pihak lain.
3. "Warganegara" adalah:
- Dalam hubungan dengan kedua Pihak:
Orang-orang yang menurut undang-undang masing-masing Pihak adalah warganegaranya.
4. "Perusahaan" adalah:
- a. Dalam hubungan dengan Republik Polandia:
Setiap perusahaan, badan usaha, organisasi atau asosiasi yang didirikan atau dibentuk sesuai dengan undang-undang Republik Polandia;
 - b. Dalam hubungan dengan Republik Indonesia:
Setiap perseroan terbatas yang didirikan di wilayah Republik Indonesia atau setiap badan hukum yang didirikan menurut undang-undangnnya.
5. "Keuntungan" atau "penghasilan" adalah jumlah uang yang dihasilkan dari suatu penanaman modal dan khususnya, meskipun tidak terbatas, termasuk keuntungan, bunga, keuntungan dari penjualan barang modal, deviden, royalti atau uang jasa.

6. "Wilayah" adalah:
- a. Dalam hubungan dengan Republik Polandia, wilayah Republik Polandia, termasuk setiap daerah di luar laut wilayahnya berdasarkan undang-undang Polandia dan hak berdaulat Polandia yang dapat dilaksanakan sesuai dengan hukum internasional dalam hubungan dengan dasar laut dan tanah dibawahnya serta sumber-sumber alamnya;
 - b. Dalam hubungan dengan Republik Indonesia, wilayah Republik Indonesia sebagaimana diatur dalam undang-undangnya dan bagian dari landas kontinen dan laut yang berdampingan, dimana Republik Indonesia mempunyai kedaulatan, hak berdaulat atau hak lain sesuai dengan hukum internasional.

PASAL II

Peningkatan dan Perlindungan atas Penanaman Modal

1. Masing-masing Pihak harus mendorong dan menciptakan iklim yang menguntungkan untuk warganegara atau perusahaan dari Pihak lain untuk menanam modal di wilayahnya, dan harus mengizinkan modal tersebut sesuai dengan peraturan perundang-undangnya.
2. Penanaman modal oleh warganegara atau perusahaan masing-masing Pihak harus setiap waktu diberikan perlakuan yang seimbang dan layak serta harus mendapat perlindungan dan keamanan yang memadai di wilayah Pihak lain.

PASAL III

Ruang Lingkup Persetujuan

Persetujuan ini harus berlaku atas penanaman modal oleh para penanam modal dari Republik Polandia di wilayah Republik Indonesia yang telah diberikan ijin sesuai dengan Undang-undang No. 1 tahun 1967 tentang Penanaman Modal dan setiap undang-undang yang mengubah atau menggantikannya, dan atas penanaman modal oleh para penanam modal dari Republik Indonesia di wilayah

Republik Polandia yang telah diberikan ijin setelah 26 Mei 1976, dan sesuai dengan peraturan perundang-undangan Republik Polandia.

PASAL IV

Perlakuan Standar

1. Penanaman modal yang dilakukan oleh para penanam modal satu Pihak di wilayah Pihak lain harus diberikan perlakuan yang seimbang dan layak menurut peraturan perundang-undangannya yang berlaku.
2. Masing-masing Pihak tidak akan diwilayahnya memberikan kepada penanaman modal, dan penghasilan yang diperoleh, para penanam modal dari Pihak lain perlakuan yang kurang menguntungkan daripada yang diberikan kepada penanaman modal, dan penghasilan yang diperoleh para penanam modal dari setiap Negara ketiga.
3. Masing-masing Pihak tidak akan diwilayahnya memberikan kepada para penanam modal dari Pihak lain, berkenaan dengan manajemen, penggunaan, pemilikan atau penjualan atas penanaman modalnya, demikian juga untuk setiap kegiatan yang berkaitan dengan penanaman modal ini, perlakuan yang kurang menguntungkan daripada yang diberikan kepada para penanam modal dari setiap Negara ketiga.
4. Perlakuan yang disebutkan di atas tidak berlaku bagi setiap keuntungan atau kemudahan yang diberikan kepada para penanam modal dari suatu Negara ketiga oleh masing-masing Pihak berdasarkan keanggotaan dari Pihak itu dalam suatu "customs union", pasar bersama, kawasan perdagangan bebas, persetujuan ekonomi multilateral atau internasional, atau berdasarkan suatu persetujuan yang dibuat antara Pihak itu dan suatu Negara ketiga mengenai penghindaran pajak berganda atau berdasarkan pengaturan perdagangan lintas-batas.
5. Jika ketentuan-ketentuan dalam perundang-undangan dari masing-masing Pihak memberikan para penanam modal

perlakuan yang lebih menguntungkan daripada yang diberikan oleh Persetujuan ini, ketentuan-ketentuan itu harus berlaku daripada aturan-aturan yang ditetapkan oleh Persetujuan ini.

PASAL V

Ganti-rugi atas Kerusakan atau Kerugian

Para penanam modal dari satu Pihak, yang penanaman modalnya di wilayah Pihak lain mengalami kerugian karena perang atau konflik bersenjata lain, revolusi, negara dalam keadaan darurat, pemberontakan, huru-hara atau kekacauan di wilayah Pihak yang disebut belakangan, harus diberikan oleh Pihak yang disebut belakangan perlakuan, berkenaan dengan restitusi, indemnifikasi, ganti-rugi atau penyelesaian lain, tidak kurang menguntungkan daripada yang diberikan oleh Pihak yang disebut belakangan kepada warganegaranya sendiri atau perusahaan atau para penanam modal dari Negara ketiga, apapun yang paling menguntungkan.

PASAL VI

Pengambilalihan Hak

1. Penanaman modal oleh warganegara atau perusahaan dari masing-masing Pihak tidak boleh dinasionalisasi, diambilalih atau dikenakan tindakan yang mempunyai akibat sama dengan nasionalisasi atau pengambilalihan hak (selanjutnya disebut sebagai "pengambilalihan hak") di wilayah Pihak lain kecuali untuk suatu kepentingan umum berkaitan dengan kebutuhan dalam negeri Pihak yang melakukan pengambilalihan hak dan memberikan ganti-rugi yang penuh, segera dan efektif. Ganti-rugi tersebut harus sebesar nilai pasar dari penanaman modal yang diambilalih sebelum saat dimana keputusan untuk mengambilalih hak diumumkan atau dipublikasikan. Ganti-rugi harus dilakukan tanpa penundaan, dapat dipercaya secara efektif dan dapat ditransfer secara bebas. Keabsahan dari setiap pengambilalihan hak dan prosedurnya, jumlah dan cara pembayaran ganti-rugi harus ditinjau kembali oleh

proses hukum sesuai dengan peraturan perundang-undangan Pihak pengambilalih.

2. Apabila suatu Pihak mengambilalih kekayaan suatu perusahaan yang didirikan atau dibentuk berdasarkan undang-undang yang berlaku di setiap bagian dari wilayahnya, dan dimana warganegara atau perusahaan dari Pihak lain mempunyai saham, Pihak tersebut harus menjamin bahwa ketentuan ayat 1 Pasal ini diberlakukan sejauh yang diperlukan untuk menjamin ganti-rugi yang ditentukan di dalam ayat itu kepada para pemilik saham-saham itu.

PASAL VII

Repatriasi Penanaman Modal

1. Masing-masing Pihak harus, menurut dan sejauh diperbolehkan oleh peraturan perundang-undangannya, dalam hubungan dengan penanaman modal oleh para penanam modal dari Pihak lain, memberikan kepada para penanam modal tersebut tanpa penundaan yang tidak wajar dan setelah mereka memenuhi seluruh kewajiban pajaknya, transfer dari:
 - a. Modal dan modal tambahan yang digunakan untuk mengadakan dan menambah penanaman modal;
 - b. Keuntungan bersih operasi termasuk deviden dan bunga sebanding dengan pemilikan saham peserta asing;
 - c. Pembayaran kembali atas tiap pinjaman dan bunganya, sejauh hal itu berkaitan dengan penanaman modal;
 - d. Pembayaran atas royalti dan uang jasa sejauh hal itu berkaitan dengan penanaman modal;
 - e. Hasil penjualan saham yang dimiliki oleh pemegang saham asing;
 - f. Ganti-rugi atas kerusakan atau kerugian;
 - g. Ganti-rugi atas pengambilalihan hak;
 - h. Hasil yang diterima oleh penanam modal dalam hal likuidasi;
 - i. Penghasilan dari warganegara satu Pihak yang diperbolehkan bekerja dalam hubungannya dengan penanaman modal di wilayah Pihak lain.

2. Se jauh penanam modal dari masing-masing Pihak tidak melakukan pengaturan lain dengan pihak yang berwenang dari Pihak lain di wilayah dimana penanaman modal berada, transfer mata uang yang dilakukan menurut ayat 1 dari Pasal ini harus diijinkan dalam mata uang dari penanaman modal semula atau dalam setiap mata uang lain yang dapat dipertukarkan secara bebas. Transfer tersebut harus dilakukan dengan nilai tukar yang berlaku pada tanggal transfer dalam hubungan dengan transaksi yang berlaku dalam mata uang yang akan ditransfer.
3. Tanpa mengurangi arti ayat-ayat sebelumnya, masing-masing Pihak dapat menerapkan peraturan perundang-undangan yang mewajibkan penyampaian laporan mengenai transfer mata uang.

PASAL VIII Subrogasi

Dalam hal salah satu Pihak atau setiap wakilnya yang ditunjuk telah memberikan jaminan terhadap resiko non-komersial dalam hubungan dengan suatu penanaman modal oleh penanam modalnya di wilayah Pihak lain dan telah melakukan pembayaran kepada penanam modal tersebut berdasarkan jaminan itu, Pihak lain harus mengakui pengalihan hak dari penanam modal tersebut kepada Pihak yang disebutkan lebih dulu atau setiap wakilnya yang ditunjuk. Pihak lain berhak untuk menentukan pajak dan tagihan publik lainnya yang belum dibayar dan dapat dibayar oleh penanam modal. Subrogasi dari Pihak yang disebut belakangan harus tidak melebihi hak semula penanam modal tersebut. Mengenai pengalihan pembayaran yang akan dilakukan kepada Pihak lain berdasarkan subrogasi tersebut, ketentuan Pasal VI dan VII masing-masing akan berlaku.

PASAL IX

Penyelesaian Perselisihan antara
Para Penanam Modal dan Para Pihak

1. Setiap perselisihan yang timbul antara suatu Pihak dan penanam modal dari Pihak lain, harus diselesaikan sejauh mungkin secara damai.
2. Jika perselisihan tersebut tidak dapat diselesaikan dalam 6 bulan dari tanggal permintaan penyelesaian secara damai oleh salah satu Pihak, perselisihan harus, atas permintaan penanam modal, diajukan ke salah satu dari berikut ini:
 - a. Pengadilan suatu Pihak pada semua tingkat yang mempunyai yurisdiksi wilayah;
 - b. ICSID dalam hal kedua Pihak telah menjadi pihak dalam Konvensi tanggal 18 Maret 1965 mengenai "the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States";
 - c. Peradilan arbitrase ad hoc yang dibentuk berdasarkan prosedur arbitrase "the United Nations Commission for International Trade Law".
3. Sementara persidangan arbitrase untuk menyelesaikan perselisihan tersebut sedang berlangsung, kedua Pihak harus menahan diri dari setiap campur tangan.

PASAL X

Penyelesaian Perselisihan antara Para Pihak mengenai
Penafsiran dan Penerapan Persetujuan

1. Perselisihan mengenai penafsiran atau penerapan dari Persetujuan ini harus diselesaikan secara damai melalui perundingan diplomatik antara Para Pihak.
2. Jika suatu perselisihan antara Para Pihak tidak dapat diselesaikan secara demikian, perselisihan atas permintaan salah satu Pihak harus diajukan ke suatu peradilan arbitrase.
3. Suatu Peradilan arbitrase tersebut harus dibentuk untuk masing-masing kasus tersendiri dengan cara

- sebagai berikut. Dalam dua bulan dari diterimanya permintaan untuk arbitrase, masing-masing Pihak harus mengangkat satu anggota peradilan. Kedua anggota itu kemudian harus memilih seorang warganegara dari Negara ketiga yang atas persetujuan kedua Pihak harus diangkat sebagai Ketua peradilan. Ketua harus diangkat dalam dua bulan dari tanggal pengangkatan kedua anggota lain.
4. Jika dalam jangka waktu yang disebutkan dalam ayat 3 dari Pasal ini pengangkatan yang diperlukan belum dilakukan, masing-masing Pihak dapat, dalam hal tidak ada persetujuan lain, meminta Ketua Mahkamah Internasional untuk melakukan pengangkatan yang diperlukan. Jika Ketua adalah seorang warganegara dari salah satu Pihak atau jika ia juga dicegah untuk melaksanakan fungsi tersebut, Wakil Ketua harus diminta untuk melakukan pengangkatan yang diperlukan. Jika Wakil Ketua adalah seorang warganegara dari salah satu Pihak atau jika ia juga dicegah untuk melaksanakan fungsi tersebut, anggota senior berikutnya dari Mahkamah Internasional yang bukan seorang warganegara dari salah satu Pihak harus diminta untuk melakukan penunjukan yang diperlukan.
 5. Peradilan harus menentukan prosedurnya sendiri. Peradilan arbitrase harus mengambil putusannya dengan suara terbanyak. Putusan tersebut harus mengikat kedua Pihak. Tiap Pihak harus menanggung biaya anggota peradilannya dan wakilnya dalam persidangan arbitrase. Biaya Ketua dan biaya lain harus ditanggung renteng oleh Para Pihak. Peradilan dapat, meskipun demikian, dalam putusannya menentukan bahwa sebagian besar biaya ditanggung oleh salah satu dari dua Pihak dan putusan ini harus mengikat kedua Pihak.

PASAL XI

Penerapan Ketentuan-ketentuan Lain

Bilamana setiap masalah yang diatur oleh Persetujuan ini juga diatur oleh setiap persetujuan lain, dimana keduanya merupakan pihak, maka ketentuan yang lebih menguntungkan harus berlaku untuk para penanam modal.

PASAL XII

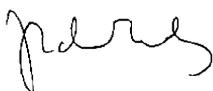
Mulai Berlaku, Masa Berlaku dan Akhir Masa Berlaku

1. Persetujuan ini harus mulai berlaku pada hari pertama bulan kedua setelah tanggal dimana Para Pihak telah saling memberitahu secara tertulis bahwa persyaratan konstitusionalnya untuk mulai berlakunya Persetujuan ini telah dipenuhi. Persetujuan harus tetap berlaku untuk jangka waktu sepuluh tahun dan akan terus berlaku setelah itu untuk jangka waktu sepuluh tahun dan seterusnya kecuali diakhiri secara tertulis oleh masing-masing Pihak satu tahun sebelum berakhir.
2. Dalam hubungan dengan penanaman modal yang dilakukan sebelum tanggal pengakhiran Persetujuan ini, ketentuan-ketentuan Pasal I sampai XI harus tetap berlaku untuk jangka waktu 10 tahun dari tanggal pengakhiran Persetujuan ini.

SEBAGAI BUKTI, yang bertandatangan di bawah ini yang untuk itu telah diberi kuasa penuh oleh Pemerintah masing-masing telah menandatangani Persetujuan ini.

DIBUAT dalam rangkap asli di Warsawa pada tanggal 6 Oktober 1992 dalam Bahasa Polandia, Bahasa Indonesia dan Bahasa Inggris. Ketiga naskah mempunyai kekuatan hukum yang sama. Jika terdapat perselisihan mengenai penafsiran, naskah Bahasa Inggris yang berlaku.

UNTUK PEMERINTAH REPUBLIK
POLANDIA

JERZY ZDRZALKA

Wakil Menteri,
Kementerian Keuangan

UNTUK PEMERINTAH REPUBLIK
INDONESIA

WISBER LOEBIS

Direktur Jenderal
Hubungan Ekonomi Luar Negeri,
Departemen Luar Negeri

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

U M O W A

M I Ę D Z Y

RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

A

RZĄDEM REPUBLIKI INDONEZJI

o popieraniu i ochronie inwestycji

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Indonezji
(zwane dalej Umawiającymi się Stronami),

mając na uwadze przyjazne stosunki współpracy istniejące pomiędzy obydwoma
Państwami i Narodami,

dążąc do stworzenia korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów
jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony
na zasadzie suwerenności, równości i wzajemnej korzyści, i

uznając, że popieranie i ochrona takich inwestycji będzie przyczyniać się
do ożywiania indywidualnej przedsiębiorczości gospodarczej i do wzrostu
dobrobytu obydwu państw,

uzgodniły, co następuje:

ARTYKUŁ I

W rozumieniu niniejszej Umowy:

1. Pojęcie "inwestycje" oznacza wszelkie mienie zainwestowane przez inwestorów będących obywatelami jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zgodnie z Jej ustawodawstwem i przepisami, w tym, ale nie wyłącznie:
 - a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również inne prawa takie jak hipoteka, kupieckie prawo zatrzymania lub zastaw;
 - b) akcje, udziały i należności lub prawa do majątku spółek;
 - c) roszczenia pieniężne lub roszczenia do innych świadczeń wynikających z kontraktu, mające wartość finansową;
 - d) prawa własności intelektualnej, w tym, prawa autorskie, znaki towarowe i handlowe, patenty, wzory przemysłowe, know-how, tajemnice handlowe i *goodwill*;
 - e) koncesje gospodarcze mające wartość gospodarczą uzyskane na mocy prawa lub kontraktu związanego z inwestycją, w tym, prawa prowadzenia poszukiwań, uprawy, wydobywania i eksploatacji zasobów naturalnych.
2. Pojęcie "inwestorzy" oznacza obywateli lub spółki jednej Umawiającej się Strony, którzy dokonali lub którzy dokonują inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

3. Pojęcie "obywatele" oznacza w odniesieniu do obu Umawiających się Stron osoby fizyczne, które zgodnie z ustawodawstwem każdej Umawiającej się Strony są jej obywatelami.
4. Pojęcie "spółki" oznacza:
- a) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej: wszelką spółkę, firmę, organizację lub stowarzyszenie zarejestrowane lub utworzone zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej;
 - b) w odniesieniu do Republiki Indonezji każdą spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością utworzoną na terytorium Republiki Indonezji lub wszelką osobę prawną utworzoną zgodnie z jej ustawodawstwem.
5. Pojęcie "przychody" lub "dochody" oznacza kwoty uzyskane z inwestycji a w szczególności, ale nie wyłącznie obejmuje zyski, odsetki, dochody z kapitału, dywidendy, należności licencyjne lub honoraria.
6. Pojęcie "terytorium" oznacza:
- a) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym wszelki obszar poza jej morzem terytorialnym, nad którym, na mocy ustawodawstwa Polski i zgodnie z prawem międzynarodowym, Rzeczpospolita Polska może sprawować jej suwerenne prawa;
 - b) w odniesieniu do Republiki Indonezji, terytorium Republiki Indonezji, określone w jej ustawodawstwie i części szelfu kontynentalnego oraz mórz przyległych, nad którymi Republika Indonezji posiada suwerenność, prawa suwerenne lub inne prawa zgodnie z prawem międzynarodowym.

ARTYKUŁ II

POPIERANIE I OCHRONA INWESTYCJI

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać i stwarzać korzystne warunki dla obywateli i spółek drugiej Umawiającej się Strony do inwestowania na jej terytorium i będzie dopuszczać taki kapitał zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami.
2. Inwestycje dokonywane przez obywateli lub spółki każdej Umawiającej się Strony będą miały zawsze przyznane uczciwe i sprawiedliwe traktowanie i będą korzystać z właściwej ochrony i bezpieczeństwa na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

ARTYKUŁ III

ZAKRES STOSOWANIA UMOWY

Postanowienia niniejszej Umowy mają zastosowanie do inwestycji dokonanych przez inwestorów Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Republiki Indonezji, które zostały dopuszczone zgodnie z Ustawą nr 1 z 1967 roku o Zagranicznych Inwestycjach Kapitałowych z późniejszymi zmianami, oraz do inwestycji inwestorów Republiki Indonezji dopuszczonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po dniu 26 maja 1976 roku i dokonanych zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Rzeczypospolitej Polskiej.

ARTYKUŁ IV

ZASADY TRAKTOWANIA

1. Inwestycje dokonane przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony będą miały przyznawane uczciwe i właściwe traktowanie zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem i przepisami.
2. Żadna z Umawiających się Stron nie będzie traktować inwestycji dokonanych na swoim terytorium i przychodów uzyskiwanych z tego tytułu przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony mniej korzystnie niż inwestycji dokonanych lub przychodów uzyskanych przez inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.
3. Żadna Umawiająca się Strona nie będzie na swoim terytorium traktować inwestorów drugiej Umawiającej się Strony odnośnie zarządzania, korzystania, osiągania korzyści lub rozporządzania ich inwestycjami jak również w zakresie jakiejkolwiek działalności związanej z takimi inwestycjami, mniej korzystnie niż inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.
4. Traktowanie, o którym mowa wyżej, nie będzie miało zastosowania do ułatwień lub przywilejów, jakie którakolwiek z Umawiających się Stron przyzna inwestorom państwa trzeciego z tytułu członkostwa danej Umawiającej się Strony w unii celnej, wspólnym rynku, strefie wolnego handlu, w wyniku wielostronnej lub międzynarodowej umowy gospodarczej lub na podstawie umowy zawartej między daną Umawiającą się Stroną a państwem trzecim o unikaniu podwójnego opodatkowania albo w wyniku porozumienia o handlu przygranicznym.

5. Jeżeli przepisy zawarte w ustawodawstwie którejkolwiek Umawiającej się Strony przyznają inwestorowi bardziej korzystne traktowanie niż przewidziane niniejszą Umową, wówczas przepisy te będą przeważać nad warunkami ustanowionymi niniejszą Umową.

ARTYKUŁ V

ODSZKODOWANIE ZA SZKODY I STRATY

Inwestorom jednej Umawiającej się Strony, których inwestycje na terytorium drugiej Umawiającej się Strony doznały uszczerbku z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, rewolucji, stanu wojennego, rewolty, powstania lub buntu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będzie przyznane przez tę drugą Umawiającą się Stronę, odnośnie odtworzenia, odszkodowania, kompensaty lub innego uregulowania, traktowanie nie mniej korzystne niż to, które druga Umawiająca się Strona przyzna własnym obywatelom lub spółkom lub inwestorom któregośkolwiek państwa trzeciego, w zależności od tego, które będzie bardziej korzystne.

ARTYKUŁ VI

WYWŁASZCZENIE

1. Inwestycje dokonane przez obywateli jednej Umawiającej się Strony nie zostaną znacjonalizowane, wywłaszczone lub poddane środkom wywołującym skutki równoznaczne z nacjonalizacją lub wywłaszczeniem (zwanym dalej "wywłaszczeniem") na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, chyba że nastąpi to w interesie publicznym odnoszącym się do wewnętrznych potrzeb wywłaszczającej Umawiającej się Strony oraz za pełnym i efektywnym

odszkodowaniem. Odszkodowanie takie będzie odpowiadało rynkowej wartości wywłaszczonej inwestycji bezpośrednio przed ogłoszeniem decyzji o wywłaszczeniu lub gdy decyzja o wywłaszczeniu stała się publicznie wiadoma. Odszkodowanie będzie wypłacone bez zbędnej zwłoki oraz będzie efektywnie wykonalne oraz będzie podlegało wolnemu transferowi. Legalność wywłaszczenia oraz jego procedura oraz kwota i sposób wypłacenia odszkodowania będą mogły być przedmiotem postępowania prawnego we właściwym trybie prawnym zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Umawiającej się Strony dokonującej wywłaszczenia.

2. W razie wywłaszczenia przez Umawiającą się Stronę mienia spółki, która została zarejestrowana lub utworzona zgodnie z obowiązującym prawem na jakiegokolwiek części jej terytorium i w której obywatele lub spółki drugiej Umawiającej się strony posiadają udziały, przyjmuje się, że postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu mają zastosowanie w stopniu niezbędnym do zagwarantowania właścicielom tych udziałów odszkodowania przewidzianego w tym ustępie.

ARTYKUŁ VII

TRANSFER INWESTYCJI

1. Każda Umawiająca się Strona gwarantuje, zgodnie i w granicach dozwolonych przez jej prawo, inwestycjom dokonywanym przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, po spełnieniu zobowiązań podatkowych, transfer bez zbędnej zwłoki:
 - a) kapitału pierwotnego i kapitału dodatkowego wykorzystywanego do utrzymania lub rozszerzenia inwestycji;

- b) przychodów netto, w tym dywidend i odsetek proporcjonalnie do udziału udziałowca zagranicznego;
 - c) kwot na spłatę pożyczek, zaciągniętych w związku z inwestycją i związanych z tym odsetek;
 - d) należności licencyjnych i opłat za usługi związanych z inwestycją;
 - e) wpływów ze sprzedaży akcji należących do udziałowców zagranicznych;
 - f) odszkodowania za szkody i straty;
 - g) odszkodowania za wyłączenie;
 - h) wpływów uzyskanych przez inwestora w przypadku likwidacji inwestycji;
 - i) zarobków obywateli jednej Umawiającej się Strony zatrudnionych w związku z inwestycją, dokonaną na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
2. Jeżeli inwestor Umawiającej się Strony nie uzgodnił inaczej z właściwymi władzami drugiej Umawiającej się Strony, na której terytorium znajduje się inwestycja, transfer zgodnie z postanowieniami ustępu 1 tego artykułu będzie dokonany w walucie, w jakiej została dokonana pierwotnie inwestycja lub w każdej innej wymiennej walucie. Taki transfer będzie dokonany po kursie walutowym, przeważającym w dniu, w którym transfer ma być dokonany.
3. Bez względu na postanowienia poprzednich ustępów, każda Umawiająca się Strona może utrzymać ustawodawstwo i przepisy nakładające ograniczenia transferów walutowych.

ARTYKUŁ VIII

SUBROGACJA

Jeżeli Umawiająca się Strona lub jakakolwiek jej agencja udzieli inwestycji dokonanej przez jej inwestora na terytorium drugiej Umawiającej się Strony gwarancji od ryzyka niehandlowego i dokona płatności w wyniku takiej gwarancji, druga Umawiająca się Strona uzna przejęcie przez pierwszą Umawiającą się Stronę lub jej agencję praw przysługujących takiemu inwestorowi. Druga Umawiająca się Strona będzie uprawniona do pobrania podatków i innych opłat publicznych należnych od inwestora. W odniesieniu do transferu płatności na rzecz drugiej Umawiającej się Strony na mocy takiej subrogacji, mają zastosowanie postanowienia odpowiednio artykułów VI i VII.

ARTYKUŁ IX

ROZSTRZYGANIE SPORÓW MIĘDZY INWESTORAMI A UMAWIAJĄCYMI SIĘ STRONAMI

1. Każdy spór powstały między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony będzie rozstrzygany tak, jak to jest możliwe w drodze polubownej.
2. Jeżeli taki spór nie zostanie rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od daty, gdy jedna ze Stron zwróciła się z wnioskiem o polubowne rozstrzygnięcie, wówczas dany spór zostanie przedłożony na wniosek inwestora do rozstrzygnięcia w jeden z następujących sposobów:

- a) sądom wszystkich instancji posiadającym kompetencje terytorialne na terytorium Umawiającej się Strony;
 - b) Międzynarodowemu Ośrodkowi Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych, jeżeli obie Umawiające się Strony będą stronami Konwencji z dnia 18 marca 1965 roku o Rozstrzygnięciu Sporów Inwestycyjnych między Państwami a Obywatelami Drugich Państw;
 - c) trybunałowi arbitrazowemu *ad hoc* utworzonemu zgodnie z Regulaminem Postępowania Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego.
3. W czasie trwania postępowania arbitrazowego lub sądowego wszczętego w celu rozstrzygnięcia takiego sporu, obie Umawiające się strony wstrzymają się od jakiegokolwiek działania.

ARTYKUŁ X

ROZSTRZYGANIE SPORÓW MIĘDZY UMAWIAJĄCYMI SIĘ STRONAMI DOTYCZĄCYCH INTERPRETACJI I STOSOWANIA UMOWY

1. Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy, będą rozstrzygane polubownie w drodze rokowań dyplomatycznych między Stronami.
2. Jeżeli spór między Stronami nie może być rozstrzygnięty w ten sposób, wówczas zostanie on przedłożony na żądanie którejkolwiek Strony trybunałowi arbitrazowemu.
3. Taki trybunał arbitrazowy będzie utworzony oddzielnie dla każdego sporu w następujący sposób.

W ciągu dwóch miesięcy po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania arbitrażowego, każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego członka trybunału arbitrażowego. Dwaj członkowie wybiorą następnie obywatela państwa trzeciego, który po zatwierdzeniu przez obie Umawiające się Strony zostanie mianowany przewodniczącym trybunału arbitrażowego. Przewodniczący będzie mianowany w ciągu dwóch miesięcy od daty mianowania pozostałych dwóch członków trybunału.

4. Jeżeli w terminach określonych w ustępie 3 tego artykułu nie dokonano wymaganych nominacji, każda Umawiająca się Strona może, w braku innych uzgodnień, zwrócić się o ich dokonanie do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem Umawiającej się Strony lub jakiegokolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnianie tej funkcji, należy o dokonanie niezbędnych nominacji zwrócić się do Wiceprzewodniczącego. Jeżeli Wiceprzewodniczący jest obywatelem Umawiającej się Strony lub nie może wypełnić wspomnianej funkcji, należy zwrócić się o dokonanie niezbędnych nominacji do najstarszego rangą sędziego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

5. Trybunał określi tryb swojego postępowania. Trybunał orzeka większością głosów. Orzeczenie takie będzie wiążące dla obu Umawiających się Stron. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty własnego członka trybunału oraz koszty jej udziału w postępowaniu arbitrażowym; koszty odnoszące się do przewodniczącego i wszelkie pozostałe koszty Strony pokrywają w równych częściach.

Trybunał arbitrażowy może jednak w orzeczeniu ustalić większy udział w kosztach jednej z Umawiających się Stron i orzeczenie takie będzie wiążące dla obu Umawiających się Stron.

ARTYKUŁ XI

STOSOWANIE INNYCH PRZEPISÓW

Jeżeli jakas sprawa jest uregulowana postanowieniami niniejszej Umowy lub jakiegokolwiek innej umowy której Stronami są Umawiające się Strony, wówczas stosowane będą postanowienia bardziej korzystne dla inwestorów.

ARTYKUŁ XII

WEJŚCIE W ŻYCIE.

OKRES OBOWIĄZYWANIA I WYGASNIĘCIE.

1. Umowa niniejsza wejdzie w życie w pierwszym dniu drugiego miesiąca od dnia, w którym Umawiające się Strony notyfikują sobie wzajemnie w drodze pisemnej, że spełnione zostały ich wymogi konstytucyjne dla wejścia w życie niniejszej Umowy.

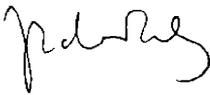
Pozostanie ona w mocy przez okres dziesięciu lat, a następnie na czas nieokreślony, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze pisemnej w terminie jednego roku przed jej wygaśnięciem.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni przez ich odnośne Rządy podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w *Warszawie* dnia *6 października* 1992 roku w językach polskim, indonezyjskim i angielskim. Wszystkie trzy teksty są jednakowo autentyczne. Jeżeli zaistnieje jakiś spór dotyczący interpretacji, tekst angielski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia

Rządu Rzeczypospolitej
Polskiej

Jerzy Zdrzałka
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Z upoważnienia

Rządu Republiki
Indonezji

Wisber Loeis
Dyrektor Generalny
do Spraw Międzynarodowych
Stosunków Gospodarczych,
Ministerstwo Spraw Zagranicznych

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'INDONÉSIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République d'Indonésie, ci-après dénommés les « Parties contractantes » ;

Tenant compte des relations d'amitié et de coopération qui existent entre les deux pays et leurs peuples ;

Soucieux de créer des conditions favorables à des investissements effectués par des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante sur la base de l'égalité et de l'avantage mutuel ;

Reconnaissant que la promotion et la protection de ces investissements sont de nature à stimuler les initiatives individuelles dans le domaine des affaires et à favoriser la prospérité des deux États ;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissements » désigne tout type d'actif investi par un investisseur de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre Partie Contractante conformément aux lois et réglementations de celle-ci, et inclut, sans toutefois s'y limiter :

- a. les biens meubles et immeubles ainsi que tous les autres droits tels que les hypothèques, les privilèges ou les gages ;
- b. les actions, titres et obligations non garanties de sociétés ou toute participation au capital social de ces sociétés ;
- c. les créances pécuniaires ou les créances portant sur toute prestation contractuelle relative à un investissement présentant une valeur financière ;
- d. les droits de propriété intellectuelle, y compris les droits d'auteur, les marques commerciales, les brevets, les dessins et modèles industriels, les connaissances techniques, les secrets d'affaires, les noms commerciaux, ainsi que le fonds de commerce ; les concessions commerciales présentant une valeur économique accordées par la loi ou au titre d'un contrat relatif à un investissement, y compris les concessions portant sur la prospection, la culture, l'extraction ou l'exploitation de ressources naturelles.

2. Le terme « investisseur » désigne tout ressortissant ou toute entreprise de l'une des Parties contractantes, qui réalise des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante.

3. Le terme « ressortissants » désigne :

en ce qui concerne les deux Parties contractantes : les personnes physiques qui sont, selon la législation de l'une ou l'autre des Parties contractantes, leurs ressortissants.

4. Le terme « entreprises » désigne :

a. en ce qui concerne la République de Pologne :

les sociétés, entreprises, organismes et associations établis ou constitués conformément à la législation de la République de Pologne ;

b. en ce qui concerne la République d'Indonésie :

toute société à responsabilité limitée constituée sur le territoire de la République d'Indonésie ou toute personne morale constituée conformément à ses lois.

5. Le terme « revenus » désigne les montants rapportés par un investissement et en particulier, sans toutefois s'y limiter, les bénéfices, intérêts, gains en capital, dividendes, redevances ou commissions.

6. Le terme « territoire » désigne :

a. en ce qui concerne la République de Pologne : le territoire de la République de Pologne, y compris tout territoire situé en dehors de ses eaux territoriales et sur lequel, en vertu de la législation polonaise et conformément au droit international, la Pologne peut exercer ses droits souverains sur les fonds marins, leur sous-sol et leurs ressources naturelles ;

b. en ce qui concerne la République d'Indonésie : le territoire de la République d'Indonésie, tel que défini par sa législation, ainsi que les zones du plateau continental et les mers adjacentes sur lesquelles la République d'Indonésie exerce sa souveraineté, des droits souverains ou d'autres droits, conformément au droit international.

Article II. Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage les ressortissants ou entreprises de l'autre Partie contractante à effectuer des investissements sur son territoire, met en place des conditions favorables à cet effet et autorise lesdits investissements conformément à ses lois et règlements.

2. Les investissements réalisés par les ressortissants ou entreprises de l'une ou l'autre des Parties contractantes font à tout moment l'objet d'un traitement juste et équitable, et jouissent d'une protection et d'une sécurité adéquates sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article III. Champ d'application de l'Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements des investisseurs de la République de Pologne sur le territoire de la République d'Indonésie qui ont été admis conformément à la loi n° 1 de 1967 relative aux fonds d'investissement étrangers et à toute loi la modifiant ou la remplaçant, ainsi qu'aux investissements des investisseurs de la République d'Indonésie sur le territoire de la République de Pologne qui ont été admis après le 26 mai 1976, conformément aux lois et règlements de la République de Pologne.

Article IV. Normes de traitement

1. Les investissements réalisés par des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante bénéficient d'un traitement juste et équitable conformément à leur législation et réglementation applicables.

2. Aucune Partie contractante ne saurait accorder sur son territoire aux investissements et aux revenus des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements et aux revenus des investisseurs de tout État tiers.

3. Aucune Partie contractante ne saurait accorder sur son territoire aux investisseurs de l'autre Partie contractante, en ce qui concerne la gestion, l'utilisation, la jouissance ou la cession de leur investissement, un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde aux investisseurs de tout autre État tiers.

4. Le traitement mentionné ci-dessus ne s'applique pas aux avantages ou privilèges accordés aux investisseurs d'un État tiers par l'une ou l'autre des Parties contractantes sur la base de l'affiliation de ladite Partie contractante à une union douanière, un marché commun, une zone franche, un accord économique multilatéral ou international, ou sur la base d'un accord conclu entre ladite Partie contractante et un État tiers visant à éviter la double imposition ou fondé sur un arrangement commercial transfrontalier.

5. Si les dispositions contenues dans la législation de l'une ou l'autre des Parties contractantes accordent aux investisseurs un traitement plus favorable que celui prévu par le présent Accord, lesdites dispositions prévalent sur les conditions énoncées dans le présent Accord.

Article V. Indemnisation des dommages ou pertes

Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes du fait d'une guerre ou d'un autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence national, d'une révolte, d'une insurrection ou d'une émeute le territoire de l'autre Partie contractante, bénéficient, de la part de cette dernière, d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres ressortissants ou entreprises, ou aux investisseurs de tout État tiers en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la réparation ou autre règlement, selon le traitement le plus favorable.

Article VI. Mesures d'expropriation

1. Les investissements réalisés par des ressortissants ou entreprises d'une Partie contractante ne peuvent être nationalisés, expropriés ou soumis à d'autres mesures ayant un effet équivalent à une nationalisation ou à une expropriation (ci-après dénommées « mesures d'expropriation ») sur le territoire de l'autre Partie contractante, à moins que ces mesures d'expropriation ne soient prises dans l'intérêt public lié aux besoins internes de la Partie contractante qui procède à l'expropriation et en contrepartie du versement complet, rapide et effectif d'une indemnisation.

Ladite indemnisation est égale à la valeur marchande de l'investissement exproprié avant le moment où la décision d'expropriation est annoncée ou rendue publique. L'indemnisation doit être effectuée sans délai excessif, et être effectivement réalisable et librement transférable. La légalité de toute expropriation et de ses procédures, le montant et le mode de paiement de l'indemnisation sont examinés au regard de la législation applicable, conformément aux lois et règlements de la Partie contractante qui procède à l'expropriation.

2. Lorsqu'une Partie contractante exproprie les actifs d'une entreprise qui est établie ou constituée en vertu du droit applicable sur son territoire, et dont des ressortissants ou des entreprises de l'autre Partie contractante sont actionnaires, elle veille à ce que les dispositions du

paragraphe 1 du présent article soient appliquées dans la mesure nécessaire pour garantir l'indemnisation prévue dans ledit paragraphe aux propriétaires de ces actions.

Article VII. Rapatriement des investissements

1. Chaque Partie contractante, sous réserve et dans la mesure où ses lois et règlements l'autorisent, en ce qui concerne les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante, accorde à ces investisseurs, sans retard déraisonnable et après qu'ils se soient acquittés de toutes leurs obligations fiscales, le transfert :

- a. du capital et des montants de capital supplémentaires nécessaires au maintien ou à l'augmentation de l'investissement ;
- b. du bénéfice net d'exploitation, y compris les dividendes et les intérêts, au prorata de la participation de l'investisseur étranger ;
- c. du remboursement de tout emprunt et des intérêts y afférents, dans la mesure où ils sont liés à l'investissement ;
- d. du paiement des redevances et frais de services, dans la mesure où ils sont liés à l'investissement ;
- e. du produit de la vente des actions détenues par les actionnaires étrangers ;
- f. de l'indemnisation des dommages ou des pertes ;
- g. de l'indemnisation pour expropriation ;
- h. du produit reçu par l'investisseur en cas de liquidation ;
- i. de la rémunération des ressortissants d'une Partie contractante autorisés à travailler dans le cadre d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Dans la mesure où l'investisseur de l'une des Parties contractantes n'a pas conclu un autre accord avec les autorités compétentes de l'autre Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est situé, le transfert de devises effectué en vertu du paragraphe 1 du présent article est autorisé dans la devise de l'investissement initial, ou dans toute autre devise librement convertible. Lesdits transferts sont effectués au taux de change en vigueur à la date du transfert en ce qui concerne les transactions au comptant effectuées dans la devise à transférer.

3. Nonobstant les paragraphes précédents, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut appliquer des lois et règlements exigeant la déclaration des transferts de devises.

Article VIII. Subrogation

Dans le cas où une Partie contractante ou l'un de ses organismes désignés accorde une garantie contre les risques non commerciaux à l'égard d'un investissement réalisé par son investisseur sur le territoire de l'autre Partie contractante, et effectue un paiement à cet investisseur en vertu de cette garantie, l'autre Partie contractante reconnaît le transfert des droits de cet investisseur à la première Partie contractante ou à l'un de ses organismes désignés. L'autre Partie contractante est autorisée à compenser les impôts et autres charges publiques dus et exigibles par l'investisseur. La subrogation de ladite Partie contractante ne saurait être supérieure aux droits initiaux dudit investisseur. En ce qui concerne le transfert des paiements à effectuer à l'autre Partie contractante en vertu de ladite subrogation, les articles VI et VII s'appliquent respectivement.

Article IX. Règlement des différends entre les investisseurs et les Parties contractantes

1. Tout différend survenant entre une Partie contractante et l'investisseur de l'autre Partie contractante est réglé à l'amiable dans la mesure du possible.

2. Si un tel différend ne peut être réglé dans les six mois suivant la date de la demande de règlement amiable de l'une ou l'autre Partie, il est soumis, à la demande de l'investisseur, à l'une des instances suivantes :

- a. au tribunal d'une Partie contractante ayant en tout état de cause une compétence territoriale ;
- b. au CIRDI dans le cas où les deux Parties contractantes sont devenues parties à la Convention du 18 mars 1965 sur le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États ;
- c. au tribunal d'arbitrage ad hoc établi conformément au règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international.

2. Pendant toute la durée de l'arbitrage des procédures judiciaires engagées dans le cadre du règlement d'un tel différend, les deux Parties contractantes s'abstiennent de toute intervention.

Article X. Règlement des différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation et l'application de l'Accord

1. Tout différend concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord est réglé à l'amiable par voie de négociation diplomatique entre les Parties contractantes.

2. Si un différend entre les Parties contractantes ne peut être réglé par voie de négociation diplomatique, il est soumis, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, à un tribunal arbitral.

3. Ledit tribunal arbitral est constitué dans chaque cas de la manière décrite ci-après. Dans un délai de deux mois à compter de la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Ces deux membres sélectionnent ensuite un ressortissant d'un État tiers qui, après approbation par les deux Parties contractantes, est désigné en tant que Président du tribunal. Le Président est nommé dans les deux mois à compter de la date de nomination des deux autres membres.

4. Si les désignations nécessaires n'ont pas lieu dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence de tout autre accord, inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder à ces désignations. Si le Président est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou si toute autre raison l'empêche de s'acquitter de cette fonction, il incombe au Vice-Président de procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-Président est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou si toute autre raison l'empêche également de s'acquitter de cette fonction, le membre de la Cour internationale de Justice le plus ancien qui n'est ressortissant d'aucune des deux Parties contractantes est invité à effectuer les désignations nécessaires.

5. Le tribunal fixe son propre règlement. Le tribunal d'arbitrage statue à la majorité des voix. Ses décisions sont contraignantes pour les deux Parties contractantes. Chacune des Parties contractantes prend à sa charge les frais du membre du tribunal qu'elle a désigné ainsi que ses frais de représentation dans les actions arbitrales ; les frais du Président et les autres frais sont répartis à parts égales entre les Parties contractantes. Le tribunal peut toutefois, dans sa décision,

ordonner que l'une des deux Parties contractantes prenne en charge une proportion plus élevée des frais. Cette décision est contraignante et lie les deux Parties.

Article. XI. Application d'autres dispositions

Lorsqu'une question est régie par le présent Accord et par tout autre accord auquel les deux Parties sont parties, les dispositions les plus favorables aux investisseurs sont appliquées.

Article XII. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date à laquelle les Parties contractantes se sont mutuellement informées par écrit de l'accomplissement de leurs formalités constitutionnelles requises à cet effet. Il reste en vigueur pendant une période de dix ans et est renouvelable pour une ou plusieurs périodes de dix ans, à moins qu'il ne soit dénoncé par écrit par l'une des Parties contractantes un an avant son expiration.

2. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date de dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles I à XI restent en vigueur pendant une période supplémentaire de dix ans à compter de la date de dénonciation du présent Accord.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés par leur Gouvernement respectif, ont signé le présent Accord.

FAIT en double exemplaire à Varsovie le 6 octobre 1992, en langues polonaise, indonésienne et anglaise. Les trois textes font également foi. En cas de différend concernant l'interprétation du présent Accord, le texte anglais prévaut.

Pour le Gouvernement de la République de Pologne :

JERZY ZDRZALKA
Secrétaire d'État,
Ministère des finances

Pour le Gouvernement de la République d'Indonésie :

WISBER LOEIS
Directeur général des relations économiques extérieures,
Département des affaires étrangères